

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjewna dom za vse leto 34 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pon, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne pošiljalitve naročnine se ne ozira. — Za oznalija se plačuje od petekostne peti-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat.

— Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knaflovih ulicah št. 5. — Upravnemu naj se blagovoljo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Gospodarska telefonska številka 34.

Pesamezno številko po 10 h.

Upravnemu telefonski številki 85.

Afera prof. Jareca.

V deželnem šolskem svetu se je zgordil nečuvan slučaj, ki se ne more drugače menovati kakor **javen šandal**. Ta slučaj je razodel vsi javnosti, da je v deželnem šolskem svetu **zamrl vsak čut za pravičnost** in da vlada tamkaj strankarska samopasnost in brezvestnost.

Deželni šolski svet je v svoji zadnji seji **najprej discipliniral tri jeseniške učitelje**. Disciplinirali jih je zaradi samih malenkosti, dočim je **mogokrat discipliniranega Jarčika nagradil za njegovo klerikalno agitacijo** s tem, da ga je imenoval za nadučitelja v Dobrepohjah.

Ko so bili jeseniški učitelji disciplinirani, so si rabili s svetohiškimi obrazci umili roke in storili principialni sklep, naj se zaradi politične agitacije nobenega učitelja več ne disciplinira. Najprej so tri napredne učitelje justificirali potem pa sklenili, da budi konec justifikacijam.

Ta sklep je bil storjen v svrhu, da se obvaruje **klerikalni profesor Jare** zasužene kazni. In zgodilo se je res, da je deželni šolski svet v tisti seji, v kateri je zaradi bagatelnih pregreškov kaznoval tri napredne učitelje, **popolnoma oprostil profesorja Jareca**, ki se je pri politični agitaciji posluževal sredstev, ki imajo vse znake hudodelstva javnega izsilovanja.

Profesor Jarč je pri zadnjih volitvah hodil od hiše do hiše agitirat. Obiskal je tudi volilce, ki imajo slike na kranjski gimnaziji. Če pride profesor k staršem, katerih sinovi hodijo k določnemu profesorju v šolo, je to nečuvena presija. Profesor Jarč je pa storil še več. Priskal je kot profesor na volilce, katerih sinovi oziroma varovanci so v tistem razredu, kjer je Jare razrednik. S tem je vzbudil, kar je hotel vzbudit, namreč strah, da se bo kot razrednik masčeval na sinovih onih volilcev, ki ne bodo glasovali s klerikale. To je tak šandal, da si hujšega ni mogoče misliti, to je čisto navadno izsilovanje, torej dejanje, ki ima vse znake hudodelstva.

Vprašanje je sedaj le, če bo napredna stranka in že bo napredno učiteljstvo to mirno prenašalo. **Zoper tako nečuveno krivičnost mora iti vse v boj.**

Gosposka zbornica.

Dunaj, 28. aprila. Danes se je zbrala gosposka zbornica k spomladanskemu zasedanju. Na razpravo je čakal zakonski načrt o ustanovitvi ministrstva za javna dela. Na zahtevno ustavne stranke se je načrt izročil posebni komisiji v posvetovanje. Večina v novovzvoljeni komisiji je za to, da se predloga vrne poslanski zbornici, in sicer poglavito zaradi tega, ker se je obrtno šolstvo izločilo,

predsedniku, je baron Schwarz izrečeno pripoznal, da je bilo profesor Jare postopanje nečuveno in da mora biti prof. Jare disciplinarno kaznovan. Sedaj pa je baron Schwarz pred klerikalci **zlezel pod klop, udaril samega sebe po zobe in pozabivši svoje precizino izraženo pravno prečitanje odločil**, da ostane Jarčeva ludodelstvu na las podobna dejanja nezakonovanata.

»Slovenec« se je v svoji brezobraznosti predprznil trditi, da se profesor Jarč ni mogla dokazati niti najmanjša nedostojnost in da je bilo vse njegovo ravnanje popolnoma korektno. To je že vrhunce nesramnosti, to je tako urnebesna brezstidnost, da si večje ni mogoče misliti. Jarčeva izsilovanja so popolnoma dokazana in naznanjeni so bili deželnemu šolskemu svetu konkretni slučaji z imeni in vsemi potrebnimi podatki. Jarčeva kriva je evidentna in pravzato je sklep deželnega šolskega sveta, storjen vsled derimiranja deželnega predsednika barona Schwarza v korist prof. Jareca **javen šandal**.

Klerikalci se veseli, da se jim je posrečila kričeca krivica, da so bili obgovljeni trije napredni učitelji, ki niso pravzaprav ničesar storili, obvarovan pa je bil vsake kazni klerikalec, čigar dejanja imajo vse znake hudodelstva. »Slovenec« se je v svoji propadlosti spozabil takodaleč, da piše: P r a v i c a je torej v treh slučajih zmagala in če liberalci jokajo, s tem le kažejo, da pravice ne marajo. To, kar imenuje »Slovenec« pravico, to je **ciganska pravica**. Afera prof. Jareca priča, da deželni šolski svet pravice ne pozna, ta afera je pokazala, da ima deželni šolski svet za **napredne učitelje** vešala pripravljena, tudi če ti učitelji ničesar zakrivili, da pa odpušča klerikalcem tudi **očitna hudodelstva**.

Vprašanje je sedaj le, če bo napredna stranka in že bo napredno učiteljstvo to mirno prenašalo. **Zoper tako nečuveno krivičnost mora iti vse v boj.**

iz delokroga naučnega ministrstva. — Nato je grof Thun v imenu deželne interpelirjal zaradi Wahrmundove brošure. Namen interpelacije je jasen: desničarji hočejo politični položaj še bolj poostreni ter provzročiti ministrsko krizo, nakar bi prevzel vladu grof Thun.

Pred otvoritvijo državnega zabora.

Dunaj, 28. aprila. Poslansko zborišče že čaka 13 nujnih predlogov. Prva dva se tičeta vladne predlage o zvišanju števila rekrutov in o podporah rodbinam rezervistov; štirje nujni predlogi se tičajo deželnoborovskih volitev na Gališku; posl. Herold zahteva saniranje deželnih finančnih poslov; posl. dr. Levicki in jezikovni zakon za vse dežele itd.

Wahrmundova afera v tirolskem deželnem zboru.

Inomost, 28. aprila. Danes sta bili vloženi dve interpelaciji zarađi Wahrmundove aferе. Prvo interpelacijo so vložili združeni klerikalni poslanci obeh narodnosti ter zahtevajo, da se mora profesor Wahrmund takoj odstraniti z vseučilišča. Drugo interpelacijo so podpisali svobodomiselni poslanci, ki zahtevajo, naj se napravi zoprni gojni proti Wahrmundu že enkrat konč.

Jezikovni konflikt na Češkem.

Praga, 28. aprila. Politični položaj se je zelo poostril. Nemški poslanec dr. Stransky je rekjal včeraj na shodu: »Niti eno uro se ne sme v parlamentu razpravljati, dokler ne dobe Nemci zadoščenja za ponizevanje zadnjih dni. Potrpljenju nemških poslancev je konec in prihodnji dnevi v parlamentu bodo pokazali, da ne bomo več govorili, temučel delali.« — K temu priponinjam »Union«: »Kaj naj bi bila satisfakcija, ki jo Nemci zahtevajo, ni prav razumljivo. Ako hočejo nemški nasakovalci vreči justičnega ministra dr. Kleina in praškega poštnega ravnatelja Šafárika, mora biti Čehom prav, in ako še zahtevajo za navržek glavo ministra Peschke zato, ker ni sposoben, izvršiti krivine nemške zahteve, potem še nismo prav nič proti temu. Le pri besedi ostati, gospod dr. Stransky! V četrtek je prihodnja seja državnega zabora, takrat lahko gospodje takoj začeno. Saj pulti niso pribiti.«

se lahko v Ameriki. Hm, mlada Radnovka pride Francka že domov. In vendar je ona hči revne kočarice, vdove. Dobro bo obesdeda. To se je obečalo preobrniti v samo istino šele čez nekaj let, toda: mlada Radnovka — to ni malo vabljivo. Še Mihovki je bilo tako všeč, da je za trenotek ustavila tok neprijetnih misli in sinala samo o sladki sreči svoje Francke. Kakšni občutki so vstajali v mladem srcu še nji, Jakovi izbrani nevesti: oba sta še mlada, oba združava... Doma bodo lahko še potem zibali, da bo veselje. Mihovki se je popolnoma poleglo sovrašča, bila jo je sama prijaznost, sama ljubezen. Ali je morda govoril napačno njen bodoči zet? Tako preudarno, pametno govorje samo zreli možje.

Jaka si je čestital na tihem, da je ukanal celo tako tico, kakor je Mihovka in si zapisal ta uspeh za uho k če doseganjim uspehom, ki so mu obetali — lahko bodočnost. Teh in takih uspehov je pa štel Radnov Jaka že lepo vsto. Začel je računati z njimi... Odpeljal se je Jaka čez morje, spremljal pa ga je blagoslov vseh domačih ter Mihove Francke in Mihovke še posebe. Vsi so bili prepričani in on sam tudi, da mu mora sedaj le vzvajati zvezda sreče ali mu pa že vzvaja, da mu bo sijala krasno in blesteče na pot dolge, udobne bodoč-

nosti. Le sijaj, sijaj, zvezda, sijaj milo...

* * *

Stari Raden ni bil še nikoli zadovoljen, izročiti posestvo kateremu svojih sinov. Sprejemal je sicer novice, ki so mu jih pošljali na račun prihodnjega gospodarstva iz tujine in jih uporabljal po pameti za domače potrebe ali pa neuporabljeni da v hranilnico. Za domače potrebe vzeti denar je večel zapisati v zemljiški knjigi kot terjatev. Ako se je ta ali oni naveličal pošljili domov novice na takoj negotov način in vprašal očeta naravnost, kdaj namerava zapustiti gospodarski stolček, tedaj je starci Raden oglušil kar na obe ušesi. Sinovi so nehalni s posiljanjem ter raje varčevali sami zase in ostali v Ameriki.

Francka in Mihovka ste silili Jaka v premnogih pismih, ki ste jih pošljali za njim, naj on pošlje čim preje karto, da ne bo tolike sramote, pa karte le ni bilo in sramota se je bližala koncu. Sin se je obrnil naravnost do očeta in prosil, naj on iz dežarja, ki mu ga je postal zadnji dve poti, ko je bil v Ameriki, kupi vozni listek Francki. Vse stroške mu poneje povrne do pičice. Toda zastonj. »Pa ga preskrbi ti,« je bil suh odgovor. Jaka ga je res preskrbel, a takole:

Dunaj, 28. aprila. Ministrski predsednik baron Beck je zelo slab vojle. To provzroča položaj in minister Peschka, ki vsak dan muči svojega šefa z izmišljenimi krštvami nemškega državnega jezika.

Malorusi o novem gališkem namestniku.

Ljubljana, 28. aprila. Maloruski poslanci zavzamejo proti imenovanju dr. Bobrinskega za gališkega namestnika zelo oстро stališče, če, da je Bobrinski popolnoma avtokratična natura. Vlada ima strah pred maloruskimi poslanci, med katerimi imajo večino radikalci, zato si prizadeva, izločiti zmerne poslance iz skupnega kluba ter jih združiti v poseben klub, kar pa se vladi ne posreči.

Hrvatje v avstrijskem parlamentu proti banu Rauchu.

Dunaj, 28. aprila. Hrvatski poslanci se baje pripravljajo na posebno akcijo, ki jo razvijejo v parlamentu takoj ob sestanku proti samovoljni vladni bana Raucha na Hrvatškem.

Novi volilni red za Dalmacijo.

Dunaj, 28. aprila. V parlamentarnih krogih govore, da novi volilni red za dalmatinski deželni zbor, ki ga je predložil deželni odbor vlad, skoraj gotovi ne dobi sanke.

Boj za splošno volilno pravico na Ogrskem.

Budimpešta, 28. aprila. V Šopronu je imela včeraj radikalna stranka za mesto in celo županijo shod, na katerem je bilo zastopanih 41 občin. Predsednik radikalne deželne zveze, bivši veliki župan dr. Baros je izjavil, da je prišel čas, ko je treba s pomočjo kralja priboriti narodu pravice. Več govornikov je izrekalo vladni nezaupanje, ker hoče z vsemi sredstvi pokvariti splošno volilno pravico. Shod je končno sprejet resolucijo, v kateri se izreka vladni nezaupnica ter se poziva poslance mesta Šoprona, Czismadija, naj odloži mandat, ki ga je dobil na podlagi programa in takih obljub, ki jih je prepolnil. Končno je poslal shod uglasovano splošno volilno pravico zboru. V zadnjih 14 dneh so Kurdi oropali osem vasi, ubili pet, ranili pa neštete vilenih oseb. Tudi v okrajku Dola je vdrlo nad 2000 Kurdov. Prebivalci beže prepustivši roparjem vse imetje. Pri napadu na neko vas je bilo ubitih 18 oseb. V drugi vasi so bežali prebivalci v mošje, ki so jo Kurdi obkolili in sežgali, da so skoraj vse zgoreli.

Roosevelt o finančni krizi v Ameriki.

London, 28. aprila. Predsednik Roosevelt je izdal poslancu za

Petrograd, 28. aprila. Na turški meji v okraju Urnia so zopet izbruhnili resni nemiri. Roparski Kurdi so prišli v velikih truhmah ter je bilo že več krvavih spopadov. Čez Baku in Batum vozijo z naglico vlaiki s provijantom in vojaki v južni Kavkaz. Zadnje dni so se pojavile kurdiške tolpe tudi v okraju Salmas. V zadnjih 14 dneh so Kurdi oropali osem vasi, ubili pet, ranili pa neštete vilenih oseb. Tudi v okrajku Dola je vdrlo nad 2000 Kurdov. Prebivalci beže prepustivši roparjem vse imetje. Pri napadu na neko vas je bilo ubitih 18 oseb. V drugi vasi so bežali prebivalci v mošje, ki so jo Kurdi obkolili in sežgali, da so skoraj vse zgoreli.

Preiskali so vse in našli niso nicašar. Sedaj bi bili pa kmalu udarili na Dolenje. da laže. A ta jim dokaže z listki in knjižicami, koliko denarja je dvignil iz banke, koliko je imel zaslужka, kaj je poslal naprej domov in koliko je potrošil; vse se je očividno strinjal s tem, da mu manjka 100 dolarjev. Tudi je Dolenje pokazal vnanji žep, kjer je imel začasno shranjeno malo novčarko. Novčarka je še tam ali stotaka na.

»Držen tat je bil, če je bil,« je bil soglasen sklep. Tedaj pristavi Radnov Jaka: »Pa mu zložimo tisto, kar je »trebal«, ali če hoče naravnost sto dolarjev. Tukaj je moj dolar; dan pa tudi še enega, če ni drugače.« Predlog je obveljal. Vsi so skladali, celo teperni Dalmatinici in ranjeni Hrvatje. V par minutah je bila škoda nadomeščena in veselje se je nadaljevalo.

Drugi dan se je Dolenje vračal vesel v svojo domovino. Prav s tistim parnikom pa je tudi Radnov Jaka poslal Francki — karto.

LISTEK.

Greh.

Črtica: Ivo Trošt.
(Konec.)

Obe ste ponovili prejšnji prizor in navajali, kaj in kako bo doma brez njega: botrov bo treba, krst, počačo, botrinje... Mihovka se je do domislila davno minolih časov, ko še ni bila vdova. Tedaj so nji prerokovali take čase. Oh, pa je bila stvar vse drugačna. Seveda: poročena žena ali pa takole mlada — nezakonska mati. Pravzaprav ste obe materi. In vendar — isti greh, za koliko drgačna pokora! O, greh, da moreš biti tako vabljiv, lep, zapeljiv!

Toda Jaka se tudi sedaj ni premljal dolgo. Pripravljen je bil dobro. »Francka pride za meno v Ameriko, da se nekoliko prej pozabi ta malenkost — ta sramota. Potem se pa vrneva s par tisočaki in vse bo poravnano.« Moško in resno je govoril to Radnov Jaka, poleg tega pa mislil: ako mi oče doma ne izroči grunta, mi ostane v Ameriki vsaj — dekle. Drugače si je slikala srečo svoje hčerke mati Mihovka: Hm! Poročita

se lahko v Ameriki. Hm, mlada Radnovka pride Francka že domov. In vendar je ona hči revne kočarice, vdove. Dobro bo obesdeda. To se je obečalo preobrniti v samo istino šele čez nekaj let, toda: mlada Radnovka — to ni malo vabljivo. Še Mihovki je bilo tako všeč, da je za trenotek ustavila tok nep

kongres, kjer nasvetuje začasne odredbe, da se prepreči znova finančna kriza prihodnje leto. V ta namen se naj sestavi komisija strokovnjakov, da temeljito prouči finančno vprašanje v Ameriki in v inozemstvu. Nadalje se poslanica bavi z razmerjem med kapitalom in delom, oboja demogoge, ki pridigujejo »bog bogastvu«, a obenem oboja tudi z najostrejšimi besedami tiste milijonarje, katerih sinovi so duševni tepeči, hčere pa inozemske princinje, in ki smatrajo za svojo čast neokusno razkošje, za svojo življensko nalogo pa kupičenje moči in izrabljajanje v najumazanejši obliki.

Dopisi.

Iz Bučke. Pri nas na Bučki je naš g. župnik Kutnar začel precej divje kozle streljati. Ko je na Cvetno nedeljo izvedel, da bodo občinske volitve na veliki četrtek (katere so pa vsled neke pritožbe klerikalev odgovore za nedoločen čas) je tako milo javkal na pričnici, da se nam je vsem smil. Pa kaj bi se tudi ne! Saj če izgubijo klerikale sedaj, izgubijo za vedno, in na Bučki bi bila potem ena sama stranka in to liberalna, tako trdi g. Kutnar. Ker mu pa v agitacijsko svrhu ni prišla nobena pametna beseda na jezik, je najprvo na grdu in ostuden način opsoval g. Zupana, in sicer tako si rovo, da je kar že s tem pokazal, da noče miru, katerega je Kristus praporčal, ampak sovraščo. Potem pa je pozval ljudi: Kdor ima krščanskega duha v sebi, naj pride z menoj na volišče in naj voli krščanske može. Sedaj pa vas vprašamo g. župnik: Kdo so pa tisti krščanski može, katere hoče vi kot kandidate postaviti, da bi mi zanje glasovali? Ali je oni tak krščanski može, ki je ženo svojega soseda zapeljal, za kar je bil 14 dni kaznovan in ki je bil za sramoto svoji ženi in svojim odraščenim otrokom? Ali je oni tako krščanski može, ki je imel poleg svoje žene še z neko vdovo ljubavno razmerje, glede katerega celo neko nješovo pismo, ki se hrani, govori o detetu — Lenčki; in pa ko je bil poznej zasačen, zopet pri neki zakonski ženski, za kar je sledila tožba, dasi se je potem z možem zapeljanke doma poravnal? Ali je oni može, tako krščanski, ki je bil vaš sluga in cerkvenik, ki je zapeljeval ves čas, kar je pri vas služil, nedolžno dekle in ji zakon obetal, je spolno ž njo občeval, kar je vam sama povedala, vam v oči in v oči njegovi novi nevesti? Ali je oni može krščanski, ki je zakonsko ženo zapeljal, ko je bil nje može v Ameriki, in sedaj za otroka niti vinarja ne da, kar pa vidi odobratate? Ali je naposled to mogoče krščansko, da so imele pri vas vse dekle s hlapec-cerkveniki ljubavna razmerja, in sta dve dekli morali celo službo pustiti, ker sta bili v blagovljenem stanu? Ali je pri vas to krščansko? Ali je vaše načelo, da se s prelomljencem ž. zapovedi božje krščanstvo izkazuje in rešuje? Za Boga! Kako vendar morete govoriti o krščanstvu s takimi ljudmi? Ako trezen človek o tem vašem krščanstvu premišljuje, mu mora mraz pretresti mozeg in kosti. Ali pa vas ni sram takega krščanstva? Kako pač hočeš vi, ki ste mašnik gospodov, na dan volitev priti v družbi takih elementov, kakor so tu opisani? In če vas bode pošten človek srečal na dan volitev v družbi samih tu opisanih ljudi, na katere ste tako ponosni, ali vas ne bode rdečica oblila? Ali

ne boste oči v tla obrnil? Ali bi za vas ne bilo boljše, da se skrijete v mišjo luknjo? Pa saj gliga vkljup štrih! Kaj bode pa enkrat, ko pride kakov kakov je rekel, in vam poreče: Jaz sem ti dal same ovce in jagnjeta, da bi jih pasel, ali ti si hotel z njih narediti pa same — koštrune. Toliko odgovora na vaš govor — cvetne nedelje.

Ljubomir.

Od Sv. Mihela v St. Petru na Notranjskem se nam piše: Cenjeni g. urednik! Nismo liberalci, niti socialni demokrati, ali ker ne najdemo nikjer zaščite, obrnemo se do vas s prošnjo, da objavite par vrstic v posmislen merodajnem činiteljem. Naša občina je dobila namreč nekaj tisoč kron podpore za revne posestnike v svrhu nabave krme. Prva skrb ces. kr. okrajnega glavarstva v Postojni bi torej bila, da se ta podpora pravilno razdeli med res uboge kmetovalce, kakršnih v naši dolini žalibog ni treba opoldne s svetilko iskat. Izročila se je torej poizvedba orožnikom, kateri so, vsa čast jim, svojo dolžnost storili ter prijavili revne posestnike, to je take, ki imajo malo posestva, nedorasle otroke, bolnike v hiši itd., par glav živine ter n i c k r m e. Do tu je vse dobro! Ali sedaj je poseglav vmes roka politične pristranosti, katera je začela po cevi deželi svoje orgije uganjati in podporo so dobili prijatelji in sorodniki našega župana g. Kureta ter podrepniki g. Lenesija, brez ozira na njih gmotno stanje. So torej imena na razpolago, da so omenjeno podporo prejeli večinoma dobrimi posestniki, kateri so v jeseni prodali po več voz krompirja, repe i. dr., kar je v naši dolini nekaj izvanrednega, dā, med njimi je celo eden, kateri je v jeseni par voz lastnega sena prodal. Da li je bila ta razdelitev pravilna — dvomimo. Ker nam pa slavno e. kr. okrajno glavarstvo v Postojni v tej zadevi ostentativno nikakih pojasmil dati noče, prosimo slavno e. kr. deželnemu vlado, da to zadevo malo preišče, da se dožene resničnosti navedenega ter najdejo krije, kajti ljudstvo je upravljeno razburjeno.

V e c p r i z a d e t i h .

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29 aprila.

Ljubljanski kaznotje so se včeraj izpljuvali v »Grazer Tagblatt«, ker je župan Hribar — prijazno sprejel goste iz Bavarske. Kazinski nemurči se pač ježe, ker bavarski gostje niso prišli mednje, ker kazinski obrekovalci in zasramovalci dežele kranjske in ljubljanskega mesta niso mogli Bavarevc ščuvati zoper Slovence in škodovati deželi in tujskemu prometu, kakor je navada te družbe. Kaj in kako sodijo Bavarci sami o Ljubljani, priča brzojavka, ki so jo z R e k e postali županu Hribarju. Ta brzojavka se glasi: »Bürgermeister Laibach. Bayrische Reisegesellschaft deutschen Flottenvereins sendet herzlichen Dank für glänzende Aufnahme. Sandte an Berliner »Local-Anzeiger«, »Münchener »Neueste Nachrichten«, »Dresdner Nachrichten« und »Frankfurter Zeitung« folgendes Telegramm: In folgendes Telegramm: In der nach dem Erdbeben glänzend neu erbauten Stadt Laibach, die mit ihren zahlreichen Sehenswürdigkeiten und der prächtigen alten Burg vom bayrischen Landesverbande des Flottenvereins mit über 100 Personen besucht wurde, bereiteten Bürgermeister und Stadt den deutschen Reisenden einen herzlichen Empfang. Die wohlhabenden Bürger der Stadt

velik človek, a prav brez zob in las, kakor žaba, jo pogleda zvedavo, potem pa zaupije:

»Dam, dam, sinu grunt, Mica, veš. V grob ga ne maram. Sem že star in nadložen.«

»Sinu Jakobu daš grunt, Joža, Jakobu, kajpada. Bog vas varuj! Vpije tudi ona veselo, da se stvar obrača na bolje.

»Ne Jakob — Jakob baraba — veš; Tomažu dam grunt. Mi je poslal iz Amerike pet tisoč, Jaka nič.«

Tedaj je pa Mihovka zopet razširila ustanice in skremila na jok brez konca: »Ali Jaka ima naše dekle. Joža, pomisl, našo Francko. Tako lepa, tako nedolžna — pa tako je napravil ž njo. Joža, Bog te bo udaril.«

»Jaka — mene udaril — lump Jaka, ga poznam; Tomaž ima pridno ženo.«

»Ali kaj bo z mojo Francko, z nje otrokom, Joža? Bog je še nad načni, naš dobrski nekdanji Bog.«

»Lump naj ima otroke — ona pa lumpa; zakaj se mu je ponujala. — Greh, greh — —.«

Mihovka je nadaljevala svoje tožbe v vseh registrih, kakor je ženska navada, kadar vedo, da tudi z jokom ne dosežejo ničesar, toda stari Raden ni ljubil takih sitnosti, niti všeč mu niso bile nič. Pogabil je pred hlevnimi vrati gnojne vile in

Laibach hatten über 30 Privatequagen zur Verfügung gestellt und die Bevölkerung der aufstrebenden Stadt nahm an dem herzlichen Empfang regen Anteil. — Dober tek, kazinotje!

— Na adresu ces. kr. državnega pravdinstva. Stritar, ki ga je nemška družba Mahr-Stanger na pol ubila, ne bo po soglasni sodbi zdravnikov nikoli popolnoma okreval. Veden je poškodovanec visel med življnjem in smrtjo, šele v ponedeljek se mu je toliko preokrenilo na bolje, da se ni bilo več treba bati najhujšega. A kakor čujemo, se je Stritarjevo zdravstveno stanje včeraj zopet shujšalo v toliko, da se je batil, da bo brezuspšen trud zdravnikov, mu podaljšati življnjem. Med tem pa, ko se Stritar v bolnici bori s smrtjo, se tisti, ki so ga na snrt preprečili, brezskrbno sprejajajo po Ljubljani, ne da bi jim poklicana oblast skrivila lasu. To postopanje sodne oblasti je vsekakor zelo čudno, če se uvažuje, da sodišče v drugih slučajih postopa z vso strogostjo. Spominjam se slučaja Malitseh. Takrat je dala sodna oblast takoj aretrirati prizadete slovenske akademike in jih pridržala v zaporu, ne da bi se prej preprečila, ali so krivi ali ne. V slučaju Stritar je krivda družbe Mahr-Stanger docela dogdana, a poklicani faktorji ne ganejo niti s prstom, da bi ukrenili to, kar bi morali že zdavnato storiti. Zgodil se torej lahko, da se bo sodna obravnava moralna vršiti brez glavnega krivega. Kakor smo namreč informirani od povsem zanesljive strani, namerava jo glavni krivec popihati preko meje, ako tega že sploh ni storil. Da je njegov gmotni položaj takšen, da mu je lahko izvesti svojo nakano, bo znano menda tudi slavnemu sodišču, oziroma gospodu preiskovalnemu sodniku. Če bi pa bil g. preiskovalni sodnik slučajno neponučen, bo menda lahko dobil potrebne informacije pri e. kr. ljubljanskem okrajnem sodišču. Zdelo se je nam potrebno opozoriti e. kr. državnemu pravdinstvu na to dejstvo. S tem smo storili svojo dolžnost. Če pa se vkljubi naši opozoritvi glavnemu krivcu posreči, da se odtegne pravocasno roki pravice, bo mo delali za to odgovorne merodajne faktorje pri e. kr. deželnem sodišču. Pripominjam, da vodi kazensko preiskavo sodni pristav Kaiser!

— Majnikov avanzma se razglasil jutri. Podmaršali postanejo vsi generalni majorji, ki so v tej šarži že štiri leta; izjemoma postane generalni major tudi polkovnik Matič pl. Dravodolski, ki je še šest let polkovnik. Za polkovnike bodo imenovani vsi tisti, ki so postal v maju 1905 podpolkovniki; pri artilleriji pa postanejo zaradi novih organizacij polkovniki tudi taki, ki so še 2^{1/2} leta podpolkovniki. Sploh je avanzma pri artilleriji to pot tudi v ostalih šaržah izreden. Podpolkovniki postanejo tisti majorji, ki služujejo v tej šarži 4^{1/2} leta. Glede imenovanja majorjev, stotnikov in nadporočnikov je ostalo pri dosedanjem službenem razmerju.

— **Štajerski deželni šolski svet in — nerazdeljen dopoldnevni pouk.** Piše se nam iz Spod. Štajerske dne 28. aprila: Po novem deželskem in učnem redu dovoljeno je s privolitvijo dež. šolske oblasti na ljudske šole uvesti nerazdeljen pouk le dopoldnevnih vsega tedna, aka so dani predpogoji v to. Ne boderemo

se zakadil z njimi proti Mihovki: »Marš, baba, preč. Tukaj jaz gospodar, potem pride pa Tomaž. Ali greš?«

Sla je, pa ne rada.

Pisala je vnočič hčeri, da je doma vse izgubljeno. Naj si pomaga, kakor more. Nasvetovala ji je tudi, naj gre k temu ali onemu znancu, da ji pomore v sili.

Frančka jo je slušala.

Državna oblast je velela Jaki, da jomora poročiti in skrbetiza otroke. Temu se ni mogel braniti, toda mirno, zadovoljno živeti poleg takže žene kakor je Frančka, tega ne more prisiliti nobena oblast na zemlji: on je lahkomiseln, ona ne ume ničesar.

Gotovo se vrneta v domovino.

Zato se pa Mihovka sedaj krepi pooteza za očetovo doto pri Radnovih, da jo zapise — očetov spomin — malemu Jaki — —.

O greh, o sreča, o ironija!

In dandanes se zaupno upira oči v govornika na pričnici, ljudje poslušajo trditve o grehu, ga v tem trenotku sovražijo, meneči, da je grud, in delajo trdne skele kako se ga hočejo ogibati: »Nikdar, nikdar več! Ni pa še govornik izrekel do konca svoj amen, že se širi po sami cerkvi zavist, poželjivost, jeza, ljubosumnost, lakomnost in tem slične hčerke, ki se nič kaj ne morejo s prejšnjim dobrim sklepom.«

navajali zdravniški in pedagoški kapacitet, ki so se z vso vremem izrekli za ta način poučevanja. Sigurno bi se tudi ta pouk postavno ne bil pristavljen, aki bi ne nudil zlasti v zdravstvenem osiru obilo dobrega. Clovek bi torej pričekoval, da bude naš deželni šolski svet tozadno v vsej deželi enako postopal ter povsed enako uvaževal prošnje za uvedenje nerazdeljenega pouka. Tod temu ni tako! V enem okraju vsem tem prošnjam ugodni, v drugem pa vse a limine odklanja!! In vendar se je tu ko tam vse ono dokazalo in doprineslo, kar zakon zahteva. Kje je ob takem postopanju konsekvenca, a kje tudi — pravičnost? Načelno vendar deželni šolski svet ni in ne more biti proti temu pouku, ko pa je postavno dovoljen. To pa vendar ne gre, da bi se le zgolj radi kapric kakega okrajnega šolskega nadzornika ta »novotarija« ne smela — vsaj za poskušnjo — privoliti! Brez skušnje vendar tudi ni prakse. Sicer pa imamo tudi tu ravno vsled prakse — danes že skušnjo, ki nas uči, da se nerazdeljen dopoldnevni pouk tudi v poučnem oziru izvrsto obnaša. — **Mi torej zahtevamo, da naši poslanci ob razpravi šolskega zastopa v deželni zbornici štajerski odločno vprašajo, kako vrhovna šolska oblast svoje postopanje glede uvedbe nerazdeljenega pouka zamore utemeljiti.**

Pravno. Podružnica sv. Cirila in Metoda je dobila od okrajnega zastopa vranskega 20 K in od občine vranske 10 K podpore Prošnji sta se poslali tudi občinama Jeronim in Prekopa. — V nedeljo, dne 3. maja priredi podružnica v gostilni pri »Slovanu« Gregoričev večer.

Kongres „Osredne zvezne slovenskih časnikarjev“ bo letos v Ljubljani ob prički slavnostnega odprtja spomenika pisatelju Trubarju dne 28.—30. junija. Kdor izmed časnikarjev in pisateljev se namerava udeležiti tega kongresa, naj do **20. maja** t. l. pošlje prijavo tajniku »Zvez« g. Josipu Vejvari (Praga II), »Národní Listy« in obenem kongresni prispevek 10 K blagajniku g. Josipu Matkušku v Českem Brodu. Na poznejše prijave se ne bo mogoče oziратi. Pripominjam se, da se vsled sklepa odbora »Osredne zvezne slovenskih časnikarjev« pripravlja h kongresu samo oučničnični in književni, ki so člani kajmanov Orinoco. Najzivahnejši življenje »istih« vrè v dnevniku »Slovenec«, ki jedva omogoča tehovanje. Zlorabe izvir je v nemšini, kjer služi »derselje« kazalo in oziralno, dasi se celo nemščinu upira prepogosti rabi njegovi. Pnas obvezljaj vseskor načelo: Proč poslednjim oziralnim »istim« Ravnajte se po tem, dopisniki, uradni itd! Jezik očistite peg, opil gladko mu rujo; jasno kot struha pel, zvonu enako donel!

Medicinska fakulteta na Reb Mestni obč. svet reski je soglasil, da prosi madžarsko vlado, da ustvari medicinsko fakulteto na Reb z italijanskim učnim jezikom. Tu šolski svet je za ta predlog in se j sestavlja poseben odbor, ki ima analog da sestavi organizacijsko osnovno ustanovitev te fakultete.

Tobacna tovarna je pred nekaj leti spuščala tabačno siratko ljubljanske vode in s tem zavori mnogo ribjega zaroda. Takrat se naredilo konec temu početju. Zdaj pa se od prav verodostojne straši, da je tabačna tovarna zopet na kolodvoru od pveškega odbora. — **Glasbena Matica** v Zagrebu. V hrvaških listih čitamo: »Za sprejem Slovencev, ki pridejo v soboto, 2. t. m., ob 10. dopoldne s posebnim vlakom v Zagreb, se delajo velike priprave. Predsedniki vseh zagrebških društav so sklenili, da se ima priredi sprejem kolikor mogoče sijajen in veličasten. Vsa zagrebška pevska društva pridejo korporativno z zastavami na kolodvor. Na kolodvoru bo navzoč tudi odbor hrvaških gospa, ki

Ali ni tisoč ljudi, ki pijo isto pijočo, a so ostali zdravi?

Zakaj se ni Frančka ogibala gru drugič, tretjič... Da, še ve Radnov Jaka, je nadaljeval svoj umetnost, kako bi si na lahek način pridobil denarja ter živel brez trdjenja, pa je padal vedno niže. Zdaj se je slednjič potikati med igrače in tatove. Sama je morala skrbeti za družino, zakaj on je bil često z prav zastran nepoštenosti. Kako skrbela, si ni mogoče mislit, ako je mati vzgojila samo zato, da bi varovala greha in kolikor mogoči deli dela. V delu najde spas tu padla duša. Tega je mati ni naučila Le greha ne!

Ne more se trditi, da se je natačala svojega moža, ne, samo dela natačila, ki bi jo rešilo. Saj greha človek sploh ne naveliča, ma več greh zapusti človeka, ki se mu vdal, ko ne more več grešiti. So tu ali redke izjeme, zmagovalci greha in Frančke ni med njimi. Skušala grehu pridobiti novo obliko, ko bilo moža doma. Kaj bi naj sicer pčela? To se ji je posrečilo, obenem ponesrečilo celo življenje. Prelomil je zvestobo...

O greh! kako si lep, vabljivo! Tudi Frančka je bila lepa in Radnov Jaka ni bil grud, toda greh je bil vendar lepši. Kdo more povedati ljudem, naj se varujejo lepega, vabljivega zapestjivega greha! Neumnost!

vočasno prepričali, če je ta vest resnična in naj eventualno store primerne korake, da se to prepreči.

Brez dela. Težko je za zasluge delavcem vseh kategorij, a posebno težko dobe dela težaki. Velika in silno občutna konkurenca težakom so prisiljenici in jetniki. Na Kodelovem, kjer se zdaj zida novo vojaško skladisčje, so za težaška dela večinoma zaposleni aristentje. Domači ljudje se tam pridno oglašajo za delo, pa ga ne dobre.

Iz Senožeča. Odhajajoči deželnosodni svetnik je podaril „Izobraževalnemu društvu“ v Senožečah znatni del svoje občopoznate knjižnice in sicer približno 1000 slovenskih in 300 nemških knjig, povsem vezanih; razen teh knjig je podaril društvo doprino soho našega velikega Prešernega, ter stenske slike biskupa Strossmayerja (častnega člana občine senožeške), I. Stritarja ter profesorja Franca Erjavca. S tem velikodušnim — v zgodovini slovenskih izobraževalnih družinim slučajem — je zagotovil darovalcem ne samo društvo vedni obstoj in razvoj, temveč počastil je tudi sam sebe in si zagotovil trajen spomin in hvaležnost v sroih vseh Senožečanov. — „Izobraževalno društvo v Senožečah“ prejelo je tekom meseca aprila t. l. še naslednje darove: Deželnosodni svetnik g. Mihail Novak podaril 10 K.; g. Milovan Mirovič, pivovarniški ravnatelj 20 K.; g. Fran Ferfils, ravnatelj mestne plinarne in elektrarne v Gorici 10 K.; tvrdka Riccardo Rupnick v Trstu po svojem potovalu, g. Hugonu Codelli 10 K.; g. Ivan Jubačin, tovarnar v Ljubljani povodom smrti svojega očeta 10 K.; g. Josip Jubačin, trgovec v Ljubljani povodom smrti svojega očeta 5 K. Vsem cenjenim darovalcem v namen prosветe prisrčni: „Bog plati!“ — Občni zbor izobraževalnega društva se vrši v soboto, 9. aprila t. l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih. — j —

Iz vojne mornarice. Za linjsko-ladijska poročnika sta imenovana linjsko-ladijska praporščaka Slavomir Drachsler in Karel Noč, za linjsko-ladijska praporščaka pa mornačna kadeta Alojzij Poljanec in Anton Reich. Vsi so Ljubljanci.

Neverjetna lahkomišljenošč. Na veliki četrtek je šel kmet Kološman Kocbek doma iz Žitnico pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah in Radgono po smodnik, katerega je hotel rabiti za streljanje o Veliki noči. Nakupil si ga je 8 in pol kilograma. To težo si je naložil na hrbet ter romal proti domu. Ne več daleč od doma pada mu zaboječek s smodnikom s hrbita ter se razstrene na zemlji. Kocbek si je napravil kolikor se je dalo nov zaboječek ter nabasal v njega smodnika, kolikor ga je šlo. Ko je bil s tem delom gotov, postavil je zaboječek na stran, vzel šibice iz žepa ter užgal ostali na zemlji raztrešeni smodnik. Vsled vnetja smodnika na zemlji vnel se že tudi celo smodnik zraven stoečega zaboječka. Pri tem je dobil Koloman Kocbek tako hude opeklane, da je dne 22. t. m. v hudih bolečinah umrl.

S črnilom so ga namazali. V oblačilnici ptujskega gledališča so 43-letni brusač Ivan Kranjc, 18-letni pleskar Franc Toplak in 22-letni sobni sliker Jožef Zdravc vek Jakoba Dolinskia privezali na stol in ga po gotovem delu telesa namazali s črnilom. Zlobneži so dejali, da so to storili iz šale, vendar mariborsko sodišče je stvar smatralo za bolj resno in obsodilo Zadračca na en mesec ječe, Kranjca na 6 tednov, Toplaka pa bodo še sodili, ker je zdaj hudo bolan.

Mlad tat. V Jažancih pri Mariboru je 15-letni Karel Ogrinec ukradel posestniku Ivanu Hojniku v 3090 K iz zaklenjene sobe.

Zastrupila ljubimca in sebe. Na Reki je v hotelu Sušak zastrupila Busattijeva žena iz Trsta svojega ljubimca Mikiča in sebe s tem, da je zvečer v sobi zakurila in da ju je dim gorečega oglja zadušil. Busattijeva je živila z možem jako zadowoljno, dokler ni prišel k njima Mikič, v katerega se je mlada žena zaljubila, da je kmalu imela z njim intimno razmerje. Konč je bil, da ju je mož zatolil nekdaj skupaj in se dal ločiti od žene.

Tržaška „mafija“. Tržaška policija je napravila med tržaškimi hazardnimi igralci silen strah. Od kar so jih prijeti par in sledje vsak dan arretacije njih tovarišev, jih je veliko teh lopovov zbežalo čez mejo v Italijo, svojo pravo domovino. Aretiranih je mnogo vlačug, bivših čansonek, ki so vodile skupaj žrtve svojim prijateljem. Ker so bili lastniki nekaterih kavarn v zvezi s temi goljufi, so tudi nje priprili.

Nova hranilnica in posojilnica. Ustanovila se je „Hranilnica in posojilnica v Gorenji vasi“ pri Škofiji Luki. Zavod je v naprednih rokah.

Ročilno društvo začne delovati v Mariboru te dni.

Težka nevreča. Mat. Zafreda na postaji državne železnice Trstu stisnila dva vagona tako, da bo težko okreval.

Ogenj. V Spodnjih Stranjah pri Kamniku je pogorela hiša in vsa župodarska poslopja Goltezeva. Šode je 4000 K. Zažgal je zletni rok, ki se je igral z učigalicami.

Novo sedno poslopje. Laganu je dodelano. Stoji nasproti šole v Gorjem Logatou.

Iz Kamnika se nam piše: Dne 27. in 28. aprila je prišlo Kamniku 381 fantov na vojaški nabir. Od teh je bilo potrenih 138. Medpotrenimi je 16 nadomestnih rezervtov. Naborna komisija more biti z rezultatom prav zadovoljna, ker je 62% potrenih.

Krvav pretep. Pri Šv. Marku pri Ptiju sta pretepača Strafela in Bežjak v soboto osrestnikovega sina Vidoviča in tako pretepla in z noži in kamenem obdelala, da bo težko postal prizivljenju. Napadalca sta oba vneta klerikalca.

Posebne vrste goljut. Graški kroški mojster Anton Rathkolb je dajal železniškim uslužencem v Mariboru obleko na obreke. To je vedel 35-letni agent Ivan Placzek z Moravskega. Sel je okli več teh strank in jim dopovedoval, da je treba od Rathkolba dovoljno obleko nekaj popraviti, zato mu jo naj izroči. Večinoma vso so mišli na linianice. Placzek je pa niti nositi obleko v zastavljalnicu. T. dni so pa prišli na sled njegovemu delovanju in vtaknili so ga v lukuj.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasprot kavarni „Evropa“ ima od danes do včetega petka sledič zanimiv spred: Naši loveci niso taki! (Smešno) Černov s svojimi konji in psi. (P. naravi posneto. Svetovnoznan vzbalec konj in psov) Japonska eksdra v Trstu 1907. (Interesantna, po njej posneti projekcija). Angel družine. (Drama.) Prepovedani sad. (Smešn.) Regata in pustni korzo v Benetkah. (Krasna, interesantna, po naravi posneti projekcija v barvah. Originalni korzo v gondolah po glavnem kajalu. Krasna panorama. V petek sodeuje „Društvena godba“ pri predstavah ob 4., 5., 6., 7. in 8. zvečer).

Instruktorja ustrelili. V varazdinu je prvošolec Ivan Poslušni kazal svojemu instruktoru Dra gotinu Winterju sanokres, ki se mu je po nesreči sprožil in je šla krogla instruktorju v treh. Nesrečnik je umrl v par urah.

Ljublico je hotel ustreliti. V Zagrebu je strejal Franc Kraljič na svojo ljubico Milko Krsnik, ker ni marala njegove ljubezni. Fant pa ni dobro meril, zato je ni zadel, pač pa bo moral delati hudo pokoro zaradi poskušenega umora.

Pri konkurenčnem tekmovalnju za zgradbo „Meščanske posojilnice“ v Puji, odlikovan je bil z II. nagrado arhitekt gosp. Josip C osta peraria v Trstu.

Preselitev okrožnega rudarskega urada. S 5. majem t. l. se preseli imenovani urad iz Kolodovorskih ulic na Resljevo cesto štev. 3, II. nadstropje.

Konj se je splašil včeraj po-poldne prevozniškemu gospodarju g. Ivangu Marovtu na Cesti na južni kolidvor in dirjal naravnost domov na Radeckega cesto št. 24. Pri tem je Marout padel pod voz in mu je šlo kolo čez obe nogi ter ga le lahko telesno poškodovalo.

Nesreča. V Čermelji vasi pri Krškem je včeraj našel 10letni šolski učenec Ivan Zupan iz šole gredoč dinamitno patrono, katero je pobral in nesel domov. Doma se je dečko zaprl v sobo in patrono zažgal. Pri eksploziji je dečku odtrgalo na levi roki štiri prste, na desni sta pa dva hudo poškodovana. Tudi na obrazu ima deček poškodbe. Pripeljali so ga v deželno bolnišnico.

Izgubljene in najdene reči. Dijak Kristijan Jamar je izgubil srebrno uro z verižico. — Gospa Marija Kančeva je izgubila zlato brožo z murčkom. — Gosp. Žigo Vodušek je našel prost bankovec.

Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, oziroma najden dežnik, bela ženska jopica, belo žensko spodnje krilo, siv klobuk, zlata broža z belim kamenom in srebrna častniška verižica. — Zasebnica Marija Peršnikova je našla srebrno uro.

Delavske gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 13 Slovencev in 7 Hrvatov. V Heb je šlo 15, v Beljak pa 29 Hrvatov.

„Ljubljanski oktet“ priredi v restavraciji pri „Novem svetu“ (Mraku) na Marije Terezije cesti jutri v četrtek, dne 30. t. m. koncert s popolnoma novim sporedom. Začetek ob 8. zvečer. — Vstopina prost.

„Društvena godba Ljubljanska“ koncertuje jutri zvečer v „Narodni kavarni“. Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost.

Golob, ki stane 420 K. V Trogiru v Dalmaciji je bila te dni kako zanimiva obravnavna radi goloba. Neki Kalebot je tokil R. Madirazzo, da je ustrelil njegovega goloba. Razprava je bila dvakrat preložena. Ker noben odvetnik v Trogiru ni hotel sprejeti zastopstva, vzel je tožitelj za zastopnika spletskega odvetnika dr. Škarico, Madirazzo pa dr. Smidloko, ki je tudi v Splitu. Za vsako pot iz Spleta v Trogir je vsak odvetnik računal 70 K in ker so bile tri razprave, je stal vsak 210 K ali 420 K. To sveto bo pa moral plačati tožnik, ker je bil Madirazzo oproščen, da je ustrelil goloba, o katerem ni mogel Kalebotu dokazati, da je njegov (Kalebotov). Madirazzo je bil obsojen le na 5 K denarne globe, ker ni imel pravice nositi orozje.

Ogenj sv. Elize. Iz Livna v Bosni se piše: 2. t. m. se je dogodil čuden in redek slučaj. Tega dne sta šla okoli pol 8. zvečer iz Livna proti Kupresu tukajnja meščana Stipo Jazvo in Pero Tadić. Oba sta potovala na konjih, ker se drugače ni moglo. Jazvo je imel suknjo od ne-premočljivega platna, Pero pa ne. Ko sta jahala in bila oddaljena od Livna kakih 4–5 kilometrov, se je pooblačilo nebo, jel je padati dež, ki se je kmalu spremenil v sneg. Veter je živil potnikoma okrog ušes. Kar zapazi Tadić na Jazvinu kapi svetel kolobar enak onemu, ki se slika svetnikom okrog glave. Isto opazi i Jazvo na Tadićevi kapi. Drug drugemu nista rekla ničesar, misleč, da se varata. Ko pa si čajno pogledata po svojih rokah, vidita, da se jima skozi rokavice vrh prstov izbijajo modrosvetli plameni. Pogledata na konje, in tudi na teh ušesih živili plamen kot pri sveči. Udarita po konjih, a iz dlake in biča živilo iskre. V prvem trenutku sta se silno prestrašila, ker nista vedela, kaj je to. Ker je bil popoln mrak in ker je burja divjala, si nista upala potovati dalje, ampak sta se vrnila v Livno, kjer sta pri-povedovala o očeli stvari. Sreča je bila za nju, da se je elektrika iz njih teles na ta način praznila ter da so bili električni oblaki predaleč. V dajavi se je videlo bliskanje in čulo grmenje. Isto se je dogodilo tistega dne tudi nekemu drugemu tukajnjemu meščanu na poti v Glamoč.

Koncesjoniranje železnice Matulje-Opatija-Lupoglava. Železniško ministvrstvo je dovolilo tvarki Jakob Ludvik Münz delo železnice z električno ali parno silo od kolodvora Lupoglava čez Učko do Preluka pri Voloski oziroma Matulje-Opatija. Če se uresniči, da bo podjetnik Münz to delo izvršil, potem bo mogoče priti iz Volosko-Opatije v dveh urah v Trst, kar je vsekakor velikega pomena.

Tujci v Opatiji. Opatijo je obiskalo od 1. septembra 1907 do 22. aprila 1908 2018 oseb, od 16. do 22. aprila jih je prišlo 1102, a 22. aprila je bilo v Opatiji nastanjениh 4062 gostov.

Zabitost je najdražja stvar na svetu. 1899 K 42 v se je na Velenikonočno nedeljo in ponedeljek izmolzo pred cerkvijo sv. Jakoba v Opatiji iz žepov gospode gostov za nepotrebno luksurijsko novo cerkev v Opatiji. Drago je bil plačan vstop v cerkev k službi božji. Neumnost in zabitost je res najdražja stvar na svetu.

Poneverili, pobegnili in se ustrelili. V petek je izginil iz Opatije tam dobro znani plačilni natakar Franjo Biegelmann z neznanom vstopom denarja, ki jo je baje poneveril svojemu gospodarju kavarnej Josipu Lokeju. Kakor se sedaj zatrjuje, so našli Biegelmannia v neki šumi področja občine Kastav v ponedeljek s prestreljeno glavo mrtevga. Biegelmann je bil zelo vdan kartanju, kar je tudi vzrok poneverjenju, begu in prerani smrti. Zapustil je nepreklenjeno vodo z enim otrokom.

Deputacija opatijskih poštih uslužencev pri finančnem ministru Koritovskem. Piše se nam iz Opatije: Stara je že stvar, da bodi si kateri uradnik ne more, ali vsaj zelo težko živi v Opatiji s plačo enako drugim krajem, kjer ni taka draginja kakor v Opatiji. Taka se godi tudi tukajnjim poštih uslužencem, ki morajo ob plači, enaki poštih uslužencem v drugih kragih, pošteno stradati in se ne morejo nikoli pri draginji, ki vlada tu, ob plači, ki jo dobivajo, enkratno dnevno popolnom našititi. To je tudi vzrok, ki je prisilil tukajnje poštne uslužence, da so poslali v petek 24. aprila t. l. deputacijo sestoječi iz treh uradnikov, gg. oficijala Lunačeka, asistenta Križmana in Bobiča k v Opatiji sedaj bivajočemu g. finančnemu ministru Koritovskemu, kateri je deputacijo najljubljivejše prejel in ji obljubil, da se bo za stvar zavzel. Ker je res nujno potrebno, da se plače povisajo, oziroma dajo poštihm uradnikom, kakov sploh vsem poštihm uslužencem v Opatiji draginske dolklade, bi se priporočalo našim gospodom poslancem, da se tudi zavzemajo za naše opatijske poštne trpine

in da izposlujejo pri vladni, da se prisloki tem uradnikom v pomoč, kakor je svoječasno storila tudi ogrska vladna uradnikom na Reki ravno zato, ker je Reka blizu Opatije, in vla-da na Reki vsed tega, ker je blizu Opatije, ista draginja kakor v Opatiji. Torej na delo prijatelji poštnih uslužencev v parlamentu!

Nove vrste straža v Opatiji. Piše se nam: Kakor se je že svoječasno poročalo v »Slov. Narodu«, nastavila se je po iniciativi nekega odbora v Opatiji neke nove vrste straža, katere dolžnost je paziti po noči na imetje onih posestnikov, ki prispevajo mesečno gotove zneske v to svrho. Če že to mora biti, naj bo, potreba bi seveda ne bilo, ali ni pa potreben, da straža v svojih uniformah predstavlja pešce pruske armade. Če go-tovi nemški gospodi, ki so prišli tu k nam s trebuhom za kruhom, tako dopada uniforma pruske vojske, naj bi bili šli namesto v Opatijo na slovenska tla raje v Berlin, v deželo lepih čednosti, kjer bi gotovo dosti takih uniform videli. Ker pa Opatija ni mesto za te vrste izvajanja, zahlevamo, da se teh mož uniforma premeni z Avstrijo dostojno uniformo, in to pa tudi zato, ker nečemo, da bi tuje, kateri prihajajo tu sem, mislili, da so prišli med homoseksualno golazom.

Samomor. V ponedeljek zjutraj se je našlo mrtvo truplo trgovca in posestnika v Matuljah in Opatiji Frana Feranda v morju med Volsko in Reko. Kakor je sodnijska komisija dognala, je menda roparski humor izključen, kar potruje tudi slabu finančno stanje, v katerem se je v zadnjem času nahajal pokojni Ferand, in pa rane na glavi, katere je samomorilec dobil, ko je skočil v morje s pečin, ki se ravno tam nahajajo pod morsko površino. Na kraju je pustil suknjči, v katerem se je nahajala prazna listnica in prazna steklenica konjaka, kakor tudi klobuk. Uro z verižico so našli pri njem in tudi denarnico z manjšim denarnim zneskom.

Drobne novice.

— 4000 delavskih stanovanj zgradi ogrska vladna v Budapešti. Stavbišča podari mestna občina.

Zloglasnega maroškega roparja Raizulija je zvabila neka ženska iz plemena Elkmes v zatišje ter ga umorila. Po drugih virih so možje tega plemena Raizulija zahrtnjeno ustrelili.

Italijanska irredenta. V Benetkah je priredila Lega navale na čast pesniku d'Annunzio banket, pri katerem je grof

l, pepel so spravili v posebno posodo ter ga na onem mestu, kjer je lovil ibe pri Londonu, stresli v vodo na rese strani. Nato so morali udeležniki pogreba začeti loviti ribe. Ujeli so enkrat toliko rib, kot poprek, ko je pokojnik živel. Vilson Everit, turist, je pokopan na najvišji planini v Meksiku, na vrhu Orisabe. Grob njegov je vsekran v kamen in tam notri počiva truplo. Na grobu so velike kamenite plošče. Everit je bil kot turist prispev prvi na vrh Orisabe. James O' Kelley si je dal napraviti zrakoplov, na kateri so položili njegovo truplo. V krsto so priložili neko kislino in netive reči. V višini 10.000 m je zgorel zrakoplov in krsta. Prah se je razsul po zraku.

* Kaznovani duhoboreci. Devet najst duhoborcev, in sicer devet žensk in deset moških, je sodišče v Fort Williamu (Canada) odsodilo v šestmesečno ječo in so jih vse poslali v Toronto. Obsojeni so bili radi tega, ker so nagi hodili po mestnih ulicah in na ta način iskali Odrešenika. Čudne svetnike so pripeljali v kočijah v zapor.

* Otok, ki je eksistiral samo na zemljevidu. Angleška admiralitet je izdala na mornarico ukaz: »Kiel Island, o katerem se je reklo, da stoji ob zahodnjem obrežju Palao ali ob otokih Peloe, ne eksistira. Ta »otok« v severnem delu Tihega oceana, ki ni nikdar eksistiral, je bil zaznamovan na zemljevidih angleške mornarice že kakih 50 let. Pred polstoletjem so ga »našli« ter popisali, ali mornarji so ves ta čas zaman iskali omenjeni otok. Sedaj so ga črtali.

* Za stavo obešen. V Petrogradu je bilo v kavarni »Orel« zbranih nekoliko mladih ljudi. Razgovarjali so se o zadnjih smrtnih obsodbah. Neki mladenič je izjavil, da smrt na vislicah ne more provzročati posebnih bolečin. Ker so mu tovariši ugovarjali, je stavil za 12 steklenic šampanga, da ga lahko za eno minuto obesijo, a ne bo umrl. Med burnim pritrjevanjem je bila stava sprejeta. Šli so v bližnji goz, kjer so postavili vislice. Mladenič pa je pri pogledu na vislice začel stiskati strah srce, a ko so mu vrgli zanko okoli vrata, je prebledel ter izjavil, da odstopi od stave. Toda tovariši, ki so že bili vsi nekoliko pijani, niso hoteli odstopiti, in kmalu je mladenič že šalo visel na vislicah. Ko pa je potekla minuta ter so vrv odrezali, so s strahom opazili, da imajo mrliča v rokah. Prestrašeni so pobegnili, a truplo nesrečnega mladeniča je našel v gozdu neki kmet.

* Velikanska predpotopna žival. Aristotel je v svoji estetiki nekoč pripomnil, da k lepoti spada tudi preglednost. Zato bi konj, dolg 10.000 stadijev ne bil lep. Ako stojimo na tem stališču, potem tisti kuščar, ki so ga našli v Severni Ameriki v državi Wyoming, gotovo ni lep. Dolg je namreč 96 metrov. Najdeno okostje je popolnoma ohranjeno, tako da je izključen vsak dvom o pravi dolžini. Kak velik je bil ta kuščar, se sprevidi iz tega, da tehta en sam kos okamenjene hrbtenice 450 kg.

* Velikost ljudi. Vedno se cita, da so sedanji ljudje manjši kakor so bili v prejšnjih časih. Znanstvena preiskavanja pa so pokazala drugačen rezultat. Pri merjenju egiptovskih mumij se je pokazalo, da so starci Egipčani bili ravno tako veliki kakor so današnji ljudje. Grobovi grških in trojanských junakov pred Trojjo pa kažejo, da so ti junaki bili manjši, kakor so današnji ljudje. Ko so Tirolci hoteli prirediti pred kraljico Elizabeto viteške turnirje iz srednjega veka, se je pokazalo, da so jim bile obleke starih vitezov premajhne. Iz vsega je razvidno, da človeški rod ni v rasti nazadoval, temu se ne prestano razvija.

* Misteriozna smrt. V nekem zagrebškem hotelu je umrl nedavno nagloma tujec, o katerem se ni moglo dognati kdo in odlok je. Edino po lističu, ki so ga našli pri njem, je policija slutila, da mora biti Rumun. Pokopali so ga v Zagrebu ter mu postavili križ z napisom N. N. Nato se je zagrebška policija obrnila v Bukareš, in te dni je prišel iz Bukarešte dopis, da je bil pokojnik dr. Melešec, bivši profesor na vseučilišču v Bukareštu. Potoval je preko Zagreba v Opatijo, da bi se tam zdravil. Njegova rodbina je obenem prosila, naj se pokojnikovo truplo izklopje ter dovoli prenos na Rumunsko. Pokojnik je bil bogat ter je imel v Bukareštu dve hiši.

* Rodbinska tragedija. V galski vasi Bjelanu je delavčeva žena Brzda že dalje časa ljubovala s konjskim trgovcem Ovcarem. Nedavno sta nezvesta žena in njen ljubimec sklenila, da se iznebita moža. Napadla sta skupno varanega moža, a ko je klical na pomoč, mu je žena odrezala jezik. Potem sta moža ubila s sekiro. Oba so zaprli.

* Prestolonaslednik strugar. V vladarski hiši Hohenzollernzev je še stara navada, da se mora vsak princ izuciči kakega rokodelstva. Ravnajoč

se po tej navadi, se je izučil princ Friderik Viljem strugarstva. V tem si je pridobil nenavadno spretnost. Te dni si je dal prinesti v svojo sobo priprave ter za kratke čas izstružil lepo noge za stol. Njegovo spremstvo je bilo prijetno iznenadeno. Sedanji nemški cesar je mizar, njegov oče je bil knjigovez in njegov ded strugar.

* Zanimiva poroka. V Budimpešti je bila 22. t. m. zanimiva poroka. Pevka na peštanskem gledališču Amalija Revy se je poročila z bivšim angleškim polkovnikom Chatmanom. Ko je imenovana igralka pred leti gostovala na angažma v Londonu, je dobila od Chatmana ne navadno pismo. Pisal ji je, da ima deset milijonov, da je v dovece s 16letnim sinom ter jo zasnubil. Igralka je mislila, da pisec ni zdrave pameti, zato mu na pismo niti odgovorila ni. Kmalu je zopet odpotovala s svojo materjo na Ogersko. Zaljubljeni Anglež se je peljal za njima ter jo zopet zasnubil v Budimpešti. Obenam ji je ponudil v dar 800.000 kron. Po daljšem obotavljanju je pевka spredela ženitno ponudbo, toda ženin ji je moral podpisati pogodbo, da bo smela še nadalje nastopati v gledališču kot pевka.

* Iz maščevanja. Iz Nocere v Kalabriji se je izselil leta 1905. v Ameriko kmet Sieriani. Leto dni nato je rodila njegova žena ter prijavila sodišču, da jo je onečastil njen lastni oče, ki je bil zaradi tega tudi obsojen. Ko je prestal kazen, se je vrnil oče v hišo svoje omožene hčere ter nadaljeval svoje prejšnje razmerje z njo. Na velikonočno nedeljo sta šla oče in hči iz cerkve, ko se je pojavil pred njima Sieriani, ki se je vrnil iz Amerike. Najprej je s puško streljal na tasta, potem pa ga gazil z nogama toliko časa, da je izdihnil. Nesrečni zet je potem sam šel se ovaditi k sodišču.

* Opereta »Vesela vdova« plagijsat. Iz New-Yorka se poroča: Henry W. Savaye, ki je dobil izključno pravico uprizoritev popularne dunajske operete v Zedinjenih državah, je moral v varstvo te pravice že poklicati sodišča na pomoč. Obravnava je bila te dni pri sodišču v New-Yorku; Savayeva zahteva je bila pa odbita. Odredila se je nova razprava, v kateri bo moral Savaye predvsem do prinesi dokaz, da je izključno uprizorito pravico tudi res dobil. Zastopnik tožencev je izvajal, da bese dilo operete ni nič drugega kot predelava igre »L' Attaché d' Ambassade«, ki se je uprizorila leta 1861. v Parizu in ki sta jo spisala Meilhac in Halévy. Dalje je trdil ta zastopnik, da je znaten valček »Vesele vdove« vzet iz Planquettejeve operete »Le Paradis de Mohomet« in da se pesem »Maksim« nahaja v kolekciji francoskih narodnih pesmi pod imenom »Chansons Provençales«.

* Nov Tolstega roman. Veliki ruski pisatelj Lev Nikolajevič Tolstoj je dovršil nov roman »Oče Sergij«. Junak romana je častnik telesne garde. Ko je izvedel, da je njegova žena kot dekle imela intimno razmerje z visokim državnim dostojanstvenikom, jo je zapustil in odšel v samostan. Da zadovolji svoji želji po polni samoti, gre v gozd, kjer začne živeti spokorno življenje. Glas o njegovi svetosti se je daleč naokrog širil. Skupina mladih ljudi, ki so v društvu svojih ljubic prišli v dotični gozd nedaleč od bivališča puščavnika, se je razgovarjala o svetem življenju bivšega gardskega častnika; ena izmed prisotnih krasotice opomni, da če je puščavnik še tako svet, ne bi se mogel ustavljati njenim čarom. Njen ljubimcu ji obljudi veliko nagrado, če ga zapelje. Dekle se napoti v puščavnikovo bivališče, kjer je puskala vsa sredstva, ki jih zna in ume ženska, da omami moškega. V puščavniku je že začela zmagovati strast, toda on jo obvlada s tem, da si je v prisotnosti dekleta vedem odsekal svoj prst. Vendar krasotičin obisk ni ostal brez vpliva na puščavnikovo sreco. V njem so se jeli buditi spomini na njegovo nekdanje življenje. Glas o njegovi svetosti se širi med tem vedno bolj, tako da so začeli ljudje iz daljnih krajev prihajati k njemu, da se pripomore njegovim molitvam. Med drugimi je prišel tudi neki trgovec s svojo hčerjo, ki je bila umolbana, da zanje poprosi Boga. Dekle je čez noč ostala v puščavnikovi kolibi, zjutraj — pa ni bila več devica. Ko Sergij premisli svoj čin, hoče zblazneti: vzame orožje, s katerim si je nekdaj pred zapeljevalko odsekal prst, in razkolje z njim dekletu glavo. Nato zapusti svoje gozdro pribelašče ter se s palico v romarsi obleki napoti proti vzhodu.

* Aforizmi za žene. Vsak mož je svoji ženi zvest dotelej, dokler ona ne razkrije njegove nezvestobe. — Ženska je zagonetka, Ona želi, da se moški trudijo razvozlati to zagonetnost, a razrešene nočejo biti. — Moški in beračica imata skupno svojstvo: slepoto! — Vsaka ženska je toliko stara, kolikor ima spomina, a

tako mlada, kolikor ima iluzijo. — Žena ima instinkt: sposobna je, da izvleče iz preteklosti na dan najstajejo in najbolj pozabljeni reči, toda nikdar ne — oblike iz pretekle sezone. — Moški se je enkrat sprl z vrabcem in od tedaj prezira vse, kar čivkajo vrabci na strehah o — njegovi ženi.

* Osem potopljenih bojnih ladij, španskih in nizozemskih, ki jih je leta 1676. francosko brodovje topilo v palermškem zalivu na Siciliji, bodo dvignili iz morske globine. Na ladjah je 300 topov in 8 ladijskih blagajn. Podjetniki so dobili od italijanske vlade dovoljenje za to dvignjenje in bodo vkljub ogromnim stroškom še vedno imeli 4 milijone frankov dobička.

* Največja sveča. Največjo svečo na svetu so napravili nedavno v Njijuorku za ondotno italijansko cerkev. Sveča je nad 3 metre dolga, v premeru ima 20 centimetrov, tehta 159 kg ter je veljala 1500 K. Zunaj so jo okrasili znani slikarji s eventjem in barvami.

Izpred sodišča.
Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Usodopolni strel. Posestnice sin Janez Vidic iz Zagorice se je nahajjal neki jesenski večer minulega leta s tovariši v Ažmanovi gostilni na Bledu. Jože Potočnik je dal za liter vina, in ko je kozarce nalival, je po nerodnosti nekoliko Vidica polil. Ta se je vsled tega jezil, vendar ni prišlo do tepeža. Vidic se je kmalu na to z dvema tovarišama odstranil, šli so v drugo gostilno, končno pa še v Baragovo krčmo. Tam so nashi tudi Potočnika, ki je za mizo spal, se prisedli k njemu, a kmalu odšli. Zunaj je dejal Vidic tovariu Franetu Srni, naj gre nazaj po Potočnika, češ, da bodo šli skupaj domov. Srna ga je res pripeljal iz gostilne, a komaj da je napravil Potočnik korak na prost, ustrelil je Vidic iz daljave kakih treh do štirih korakov štirkrat na Potočnika, ki pa je bil v levu prsnem stran med 8. in 9. rebrom le enkrat zadel, in je krogla prodrla prsnou duplino. Vidic priznava dejanje, zagovarja se le s tem, da je storil v nekakem silobranu in v bojazni da bi ga ne bil Potočnik z nožem napadel. Neresnicnost te trditve pa potrdi zaslisan priča Uršula Koder, ki je dogodek pri oknu opazovala, kakor tudi Janez Hudovernik in okvarjenec sam. Da je to Vidic le iz jeze storil, kaže njegova trditve, da ga je Potočnik pri Ažmanu načaš polil. Sicer trdi, da le pod noge meril in ga s tem skušal v beg pognati. Sodni dvor je Vidicu odsodil na 2 leti težke ječe in 5 krov denarne globe, ker je brez oblastne dovoljenja orožje nosil.

Telefonska in brzojavna poročila.
Gospodska zbornica.

Dunaj, 29. aprila. V gospodski zbornici je bil odsek razpravljanje o ustanovitvji ministrstva za javna dela. Seje so se udeležili baron Beck, dr. Marchet, dr. Ebenhoch in Gessmann.

Demisija nemških ministrov?

Dunaj, 29. aprila. Nemški minister rojak Peschka je že v soboto ponudil svojo demisijo. Danes je zopet podal svojo ostavko. Odbor nemške devotorice ima danes sejo, v kateri bo definitivno sklepal o tem, da li naj dr. Derschatta, dr. Marchet in Peschka še ostanejo v ministrstvu ali naj demisimajo.

Maloruski klub.

Dunaj, 29. aprila. Maloruski klub je imel danes pod predsedstvom prof. Romančuka sejo, na kateri je razpravljal o političnem položaju. Kakor se čuje, je klub sklenil umakniti vse nujne predloge glede galiskih razmer.

Nov namestnik in deželní maršal v Galiciji.

Dunaj, 29. aprila. Uradna »Wieder Zeitung« priobčuje imenovanje dr. Bobrzinskega za galiskega namestnika in grofa Stanislava Badenija za deželnega maršala. Cesar je danes Bobrzinskega zaprisegel in ga na to sprejel v posebni avdijenci. Bobrzinski bo jutri odložil svoj državnozborški mandat.

Reforme pri galiskem namestništvu.

Dunaj, 29. aprila. Vlada namestava izvesti pri galiskem namestništvu sčasoma več reform. Pred vsem se ima pomnožiti število okrajnih glavarstev. V doglednem času se kreira novo mesto dvornega svetnika, ki se bo oddalo kakemu Malo-

društvu in obenem rehabilitira Jugoslavje v češki javnosti. Zabava se je vzdele na temu, da se je »Adrija« zopet absentirala, završila nad pričakovanjem sijajno. Obstoje »Zvezde jugoslovenskih akad. društva« je zagotovljen in naj je to »Adrija« ljubo ali ne.

Dogodki na Hrvatskem.
Zagreb, 29. aprila. Včeraj popolne je imela hrvaško - srbska koalicija sejo, na kateri se je razpravljalo postopanju hrvaških delegatov v peštanskem parlamentu. Koalicija je izjavila za solidarno s srbsko-sapostalno stranko v borbi proti baronu Rauchu.

Zagreb, 29. aprila. Danes opoldne so poredili akademiki shod na vseučilišču, da se definitivno dogovore, kaj naj store vzpričo nasilnega vpokojenja profesorja dr. Šurmina. Shod je klenil proglašiti generalno stavko ter pozvati dijake, naj zapuste univerzo in se ne vrnejo preje, dokler se ne da primernega zadoščenja za izvršen atentat na svobodo vseučilišča. Včeraj je vzel odprtine 150 akademikov.

Zagreb, 29. aprila. Danes se je v srednji občini občini občini zborni zbor, na kateri se je izstopila tudi Jerko Pavelič in dr. Živko Petričić. Pridružila sta se kupini, zbrani okrog »Hrvatske Slode«.

Poslano.*

(Odgovor lov. akad. društva »Adrija« v Praji in javnosti slovenski na znanje).

Na Včelo izjavo, ki ste jo obdelali po slovenski časopisih, prisiljena so podpisana društva odgovoriti vam istim potom. Odgovor pa je namenjen tudi slovenski javnosti sploh, da spozna, kako v kri je že prešlo radikalnemu dijaštvu zaviranje resnice, da se gre za to, da lopi po družtvih, ki se ne strinjajo z njihovimi principi.

Zadev, ki spada v nesistematično delovanje radikalnega dijaštvu, in kateri nora društvo »Adrija« na sprotopoti vsem ognjem, je združenje Jugoslavov. Da pa se to lažje razume, poseči moramo za leto dni nazaj.

Lani ž se je osnoval odbor, ki naj sestavi pravila za skupno jugoslovansko pevsko društvo »Jugoslavia« in okvarjenec sam. Da je to Vidic le iz jeze storil, kaže njegova trditve, da bi ga ne bil Potočnik z nožem napadel. Neresnicnost te trditve pa potrdi edenole »Adrija« sedaj proti nam; vedeni je delovali tudi v tem smislu, določila je predavanja o razmerah raznih jugoslovenskih dežel in po prvem predavanju tov. Breliha pričasila se je že toliko predavateljev, da bodo predavanja vršila lahko celo leto. Pripravljajo se ekskurzije in izleti po češki deželi in gotovo je, da bodo imela društva v »Zvezki« mnogo več dobička, nego če bi skrbelo vsako društvo zase za izobraževanje svojih članov. Na druge javkaste fraze imenovane izjave niti ne odgovarjam. Slovenska javnost naj sudi sama, kdo je imel samo namenjo mistificirati. Pravice do imena »Zvezda jugoslovenskega akad. dijaštv« si ne pustimo kratici od nikogar, najmanj pa od ljudi, ki so bili vedeni odločni nasprotniki zblizjanju jugoslovenskih dijakov v Pragi.

V Pragi, 23. aprila 1908.
Srpsko akademsko društvo »Šumadija« u Pragu. — Hrvatsko društvo »Hrvat« u Pragu. — Slovensko akademsko društvo »Ilirija« v Pragi. — Klub hrvatskih tehnicarjev u Pragu. — Klub slovenskih tehnicarjev v Pragi.

Občni zbor Narodne tiskarne.

V soboto, dne 25. aprila 1908, občni zbor Narodne tiskarne ni mogel zborovati, ker je bilo po pravilih premalo delničarjev udeležen

rodnjaki! Prispevajte za Trubarjev spomenik!

Darila.

Upravnosti našega lista so poslali:
za družbo sv. Cirila in Metoda.
sela družba zbrana v gostilni pri Trškanu
ala na predlog g. učitelja Fr. V. Vrdnala
23. — Živel!

za Trubarjev spomenik. Gosp. Ivan
rec. uradnik pri ravnateljstvu c. kr. drž.
čin. v Trstu K 23. —, katere je nabral
»Beljaškem omizju« v Trstu. — Živel!

Umrl so v Ljubljani.

Dne 24. aprila: Valentin Kumer, umir.
leti. 58 let. Komenskega ulice 10. — Ljud-
ja Beden, pek. mojstra hči. 9 mes. Gra-
še 10. — Štefan Pezdirc, zidar. 43 let.
deckega cesta 11.

Dne 25. aprila: Marija Arko, žel. uradnika.
let. Škofove ulice 9. — Josip Bizjak, kaplan.
let. Zaloška cesta 11.

Dne 26. aprila: Marija Kun, kovačeva
na. 46 let. Radeckega cesta 11. — Josip
Avšek, nadzornik bolnikov. 62 let. Karlovska
ulica 7. — Neža Gale, gostija. 83 let. Ra-
deckega cesta 11.

Dne 27. aprila: Ana Müller, zasebnica.
let. Sv. Jakoba nabrežje 41.
v deželi se bini:

Dne 22. aprila: Fran Bezan, dinar. 46 l.
Fran Jerič, ruder. 32 let. — Avguštin Kra-
ovič, ruder. 27 let. — Jakob Anderle, dinar.
5 let.

Dne 25. aprila: Lazar Landau, zasebnik.
3 let.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja
ob bolezni in smrti našega nepozab-
nega brata, gospoda

Valentina Kummer

upokojenega mest. učitelja v Ljubljani
izražamo vsem prijateljem in znancem
našo vdano zahvalo. Posebno se pa
tudi zahvaljujemo vsem, ki so bili
navzoči pri blagoslovjenju blagega
rajnika v Ljubljani, ali ki so ga spremili
na pokopališče v Kranju, k zadnjemu
počitku. 1515

Žalujoči bratje in sestre.

Zahvala.

Vsem, ki so nam povodom ne-
nadne smrti našega nepozabnega
očeta, tasta in starega očeta, gosp.

Ljudevita Matajca

podali toliko iskrenega sočutja in
izrazili dragemu pokojniku častno
zadnje spremstvo, osobito še častni
duhovščini, sli. vodstvu in učiteljstvu
ljudske šole v Šmartnem, slav. pev-
skemu zboru »Narodne Čitalnice« v
Kranju in sl. prostovoljni požarni
brambarji v Stražišču izrekamo najpre-
srcejšo, iskreno zahvalo.

Stražišče pri Kranju, dne
27. aprila 1908.

1522 Žalujoči ostali.

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin
oskrbi **ceno** v tej stroki izvezban
uradnik.

Naslov v upravnosti „Slov-
Naroda“

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las

deluje najboljše priznana

Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okrepčuje lase, odstranjuje
lase in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodom 1 kronska.
Razpoljila se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenici

Zaloge vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil. medicins. vin, špecialisti-
tet, najfinjejših parfumov, kirurgiških
obvez, svežih mineralnih vod it. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resavska cesta št. I

poleg novegrajenega Fran Jošefovega
lubit. mesta 15-17

Žide se v trajno delo več

delavcev, žagarjev, cirku-

laristov, hlapcev pri konjih

za gozdarijo, ogljarje,

drvarje, navadne dlinarje,

proti jarku platišu.

Včer se izve na parni žagi v Ko-

čevljem pri Kočevju ali lastniku

česni. Ledeni v Ljubljani, Jenko

ulice št. 18. 1452-3

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d.
pri teškotam prebivanja in vsem nasled-
kom mnogega sedenja in napornega dušev-
nega dela je uprav neobhodno potrebno do-
mače zdravilo pristni »Moll-ov Seidlitz
pršek«, ker vpliva na prebivanje trajno
in uravnavalno ter ima olajševalno in topilen-
čenek. Skatilica velja 2 K. Po poštinem
povzetji razpoljila to zdravilo vsak dan
lekár A. MOLL, c. in kr. dvorni salagat»
na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarni na
deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov pre-
parat, zaznamovan z varnostno znamko in
podpisom. 83-6

Meteorološko poročilo.

Vikiha nad morjem 306. Srednji zračni tlak 736,9 mm.

april	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v turi	Vetrovi	Nebo
28. 9. zv.	733,5	11,7	sr. jzahod	del. obl.	
29. 7. zj.	33,8	8,5	sr. svzahod	oblačno	
* 2. pop.	33,0	17,8	sr. jzahod		

Srednja včerajšnja temperatura 10,0 mm,
norm. 11,7 mm. Padavina v 24 urah 0,0 mm.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dun. borzo 29. aprila 1908

Nedeljni popoldan	Dunaj	Blago
4,2% majska rest.	97,50	97,70
4,2% srebrna rest.	99,35	99,55
4% avstr. kronska rest.	97,40	97,60
4% zlata	116,15	116,35
4% ogrska kronska rest.	93,15	93,40
4% zlata	111,30	111,50
4% posojilo dež. Kremlj	97,75	98,75
4% posojilo mat. Kremlj	100,10	101,10
4% Zidarski	99,50	100,50
4% bos.-herc. Železniški	98,40	99,40
4% češka dež. banke k. a.	97,95	98,25
4% zast. pisma gal. dež.	97,95	98,15
4% hipotečne banke	99,85	100,85
4% pešt. kom. k. a. z.	102,10	103,10
4% zast. pisma Inneršt. hranilnice	98,50	99,50
4% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	98,50	99,50
4% z. pis. gr. hip. ban.	99,25	100,25
4% obli. ogr. lokalnih že- leznic d. dr.	98,25	99,25
4% obli. češke ind. banke	99,75	100,75
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99,90	100-
4% prior. dolenijskih žel.	98,20	99,20
3% prior. juž. žel. kup. 1/4,7	295,50	297,50
4% avstr. pos. za žel. p. o.	99	100-

Srečke	od I. 1860/1	214—	218—
	od I. 1864	262,25	266,25
	zem. kred. I. emisijske	146—	150—
	II.	276—	282—
	ogrsk. hip. banke	247,25	253,25
	srbske in frs. 100—	101,75	107,75
	turške	187—	188—
Basilika	srečke	20,15	22,15
Kreditne		275—	281—
Inomoške		108—	118—
Krakovske		115—	125—
Ljubljanske		62,50	68,50
Avtstr. rdeč. križa		50,75	54,75
Ogr.		27,65	29,65
Rudolfove		66—	70—
Salcburške		110—	110—
Dunajske kom.		497—	507—
Denice.			
Južne železnice		134,50	135,50
Državne železnice		688,75	689,75
Avtstr.-ogrsk. bančne deln.		1732—	1742—
Avtstr. kreditne banke		631,50	632,50
Ogrske		743—	744—
Zivnostenske		237,75	238,25
Premogokop v Mostu (Brix)		712—	715—
Alpinjske montane		691—	692—
Praške žel. ind. dr.		2656—	2666—
Rima-Murányi		550—	551—
Trboveljske prem. družbe		288—	292—
Avtstr. orožne tovr. družbe		548—	552—
Ceške sladkorne družbe		175—	175,50
Valute.			
C. kr. cekin		11,35	11,38
20 franki		19,10	19,12
20 marke		23,49	23,53
Sovereigns		23,97	24,05
Marke		117,55	117,75
Laški bankovci		95,60	95,80
Rubli		251—	252—
Dolarji		4,80	5—

žitne cene v Budimpešti.

Dne 29 aprila 1908.

Termin

Pšenica za maj za 50 kg K 11,51
Pšenica za oktober za 50 kg K 9,65
Rž za oktober za 50 kg K 9,92
Koruz za maj za 50 kg K 6,52
Koruz za julij za 50 kg K 6,63
Oves za maj za 50 kg K 7,12
Oves za oktober za 50 kg K 6,59

Efektiv.

Vzdržno.

1452-15

1523-1

1524-1

1525-1

1526-1

1527-1

1528-1

1529-1

1530-1

1531-1

1532-1

Zajamčeno nepremičljivo mazilo za usnje
HEVEAX!
dela usnje mehko, trdno in zajamčeno nepremičljivo.
Pločevinasta škatla s čopičem stane 3 K., 10 škatelj 25 K.
Na strokovnih razstavah samo najvišja odilka.
Zaloga za Kranjsko: FR. SZANTNER
v Ljubljani, Selenburgove ulice štev. 4.

Piccolo avtomobili
... so najvarnejši v obratu; za napravo in rabe najcenejša vozila.
Zahitevajte prospekt.
Generalni zastopnik: 1015-12
Aleksander Hatschek Dusaj, V., Wienstrasse 89a.

Rokavice
za dame, gospode in otroke Glace, svilnate, tricot in cvirnate.
Moderne krvate, terlie, samoveznice, vedno novosti v največji izbiri pri
P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ul. 7.

Novost!
Zastonj in poštne prosto naročajte
moj novi veliki
cenik s koledarjem
za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.
FR. ČUDEN urar in trgovec
v Ljubljani.

Elegantni površniki in obleke po meri
... v poljubnih cenah in najboljši izvršitvi.
Vsled naraščajočih naročil sem
oddelek za izdelovanje oblek po meri Izdatno povečal.
Tudi sem nabavil večjo zalogo inozemskega in pristno angleškega blaga.

A. KUNIC
zaloga in izdelovanje oblek
Ljubljana, Dvorski trg štev. 3.

Izbil se je 1482-2
lovski pes
temnorjave barve in s kratkim repom,
sliši na ime "Baldo".
Kdor ga dobi, naj ga pošije v
Kolizej tvečki Bucher proti nagradi.
Proda se dobro ohraneno
žensko kolo
in 1497-2
pes prepeličar
Pojasnila daje J. Cvirn, nad-
učitelj v Veliki Dolini, Dolenjske.

Radi preselite se odda za maj
lepo elegantno

stanovanje

s 5 sobami in z vsemi zraven spa-
dajočimi pritiklinami na Miklošičevi
cesti 22/I. levo. 1435-4

Prof. Pavlov označuje
na podlagi točnih preiskav združenek za najmo-
gečeščega zbujevalca sekretoratov želodencov. Prav odlično pa zbujevalci tek, krepe žel-
odenec in olajšajo bolečine prizadetih Bradyjeve
in lumbalne želodence. Želodenična želodena želodna
prehavnega dela, slast do jedi, odstranjanje teles-
nemu dobrobitu škodljivo napenjanje, čezmerno
tovrtje kralj, telesno zaprije, želodene bolečine
in drugo motenje prehavni. Dobri se v lekarnah.
C. Brady, lekarnar, Dunaj I, Fleischmarkt 1/886
raspoljiva 6 steklenica za K 5,-, 3 dvojnata steklenica za K 4,- franko. 3810-12

Rogaški „Styria-vrelec“

zdravilna voda proti
želodčnim oteklinam in krvi Brightovim vnetjem obisti
kataru v goltancu in jabolku
kataru v želodcu in črevusu
datezi vodne kisline
izvrsni sladkorni grizi
zdravilni uspehi. zaprtju
bolečinam na jetrih.
Dobiva se pri firmah **M. Kastner** in **Peter Lassnik** v Ljubljani. 1251-3

Sive koroške kose

izdeluje tovarna X za kose

Karel Zeilinger

v Himmelbergu

iz najboljšega koroškega litrega jekla
v poljubni obliki in množini. 1342-5
Cene in vzorci kos se pošiljajo
na zahtevanje franko.

SUKNA

in modno 1047-12
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.
Tyorniške cene. Vzorci franko.

Slivovka

tropinovec 1296-6
kranjski brinovec

Kinematograf „Edison“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvidi iz lepakov.

Projekti in izvršitev pri domači
specialni tvrdki
(tehn. zvez. mnenja ob poveritvi
gradbe zastonji).

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Podružnica v Spljetu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Del. glavnica K 2,000.000.

promese na 3% zem. kred. srečke II. em. po K 5.50

promese na 3% zem. kred. srečke I. em. po K 5.-

promese na 4% ogrske hipotečne srečke po K 4.-

promese na ogrske premijske srečke celo po K 12.- polovice K 7.-

Vluge na knjižice in na tečaji račun obrestuje po 4 1/2%

1482-2

1497-2

1521

1531

1541

1551

1561

1571

1581

1591

1601

1611

1621

1631

1641

1651

1661

1671

1681

1691

1701

1711

1721

1731

1741

1751

1761

1771

1781

1791

1801

1811

1821

1831

1841

1851

1861

1871

1881

1891

1901

1911

1921

1931

1941

1951

1961

1971

1981

1991

2001

2011

2021

2031

2041

2051

2061

2071

2081

2091

2101

2111

2121

2131

2141

2151

2161

2171

2181

2191

2201

2211

2221

2231

2241

2251

2261

2271

2281

2291

2301

2311

2321

2331

2341

2351

2361

2371

2381

2391

2401

2411

2421

2431

2441

2451

2461

2471

2481

2491

2501

2511

2521

2531

2541

2551

2561

2571

2581

2591

2601

2611

2621

2631

2641

2651

2661

2671

2681

2691

2701